

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/10848

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 243536
Konu : Soru Önergesi

24/11/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 04/12/2009 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-170-40/4794 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ'nün 7/10848 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (3 sayfa)

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ'NÜN 7/10848 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Trabzon Valisi'nin Sümela Manastırı'nın ibadete açılması için girişimde bulunacağına ilişkin açıklamasının ardından, konuyu aşağıdaki sorularla size yöneltmiştim. Ancak, 7/9649 sayılı önergeme, Devlet Bakanı Faruk ÇELİK tarafından gönderilen yazıda, bu konunun Diyanet İşleri Başkanlığını ilgilendirmedeği ve soruların yanıtlanamadığı belirtilmiştir. Başbakanlıktaki bir yönlendirme hatası nedeniyle sorularım yanıtsız kalmıştır.

Bu kapsamda;

SORU 1 : Avrupa Birliği adaylığı sürecinde Sümela Manastırı'nın ibadete açılmasının daha yararlı olacağı görüşü tarafınızdan da paylaşılmakta mıdır? Bu konuda bir çalışma yapılmış mıdır? Hangi sonuçlara ulaşılmıştır?

SORU 2 : Türkiye genelinde ibadete açılabilir Ayasofya Müzesi'nin de aralarında bulunduğu benzer tarihi yapılarla ilgili bir inceleme yapılmış mıdır? Hangi tarihi yapıların ibadete açılabilir değerlendirilmektedir?

SORU 3 : Tarihi yapıların ibadete açılması ile ilgili diğer ülkeler, Avrupa Birliği kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ya da sivil toplum örgütlerinden resmi bir başvuru var mıdır? Hangi tarihi yapılar için böyle bir başvuru olmuş ve ne yanıt verilmiştir?

SORU 4 : Ayasofya Müzesi'nin ibadete açılması yönünde bir başvuru söz konusu mudur? Başvuru söz konusu ise, kimler tarafından hangi amaçla bu başvuru yapılmıştır? Ne yanıt verilmiştir? Ayasofya Müzesi de ibadete açılacak mıdır?

SORU 5 : Tarihi yapıların ibadete açılması, Avrupa Birliği sürecinde Türkiye'ye ne gibi kazanımlar sağlayacaktır?

CEVAP 1-2-3-4-5 : Avrupa Birliği adaylığı sürecinde Sümela Manastırı'nın ibadete açılması yönünde mevcut halde Bakanlığımızca yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Ülkemizdeki bazı kutsal mekanların inanç turizmi kapsamında Hz. İsa'nın doğumunun 2000. yılı münasebetiyle hac yeri olarak tanıtılması ile ilgili olarak Dışişleri Bakanlığı koordinatörlüğünde, İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen bir dizi toplantı sonucunda Hristiyanlarca ziyaret edilecek mekanlar İçişleri Bakanlığının 07/10/1998 tarihli ve 234659 sayılı yazısı ile 21/11/2002 tarihli ve 234575 sayılı yazılarında belirlenerek ilgili kurumlara bildirilmiştir. Bu kapsamda, Bakanlığımız denetiminde müze veya ören yeri niteliğinde olan İzmir ili Selçuk ilçesindeki Meryemana Kilisesi ile St. Jean Bazilikası, Kapadokya'daki Derinkuyu Ortodoks Kilisesi, Kaymaklı Kilisesi, Göreme Kılıçlar Kilisesi, El Nazar Kilisesi, Ürgüp Mustafa Paşa Konstantin Eleni Kilisesi, Avanos Dereyamanlı Kilisesi, Antakya'daki St. Pierre Kilisesi, Antalya ili Demre Beldesindeki St. Nikola Kilisesi (Noel Baba Müzesi), Mersin ili Tarsus ilçesindeki St. Paul Kilisesi, Isparta ili Yalvaç ilçesindeki St. Paul Kilisesi, Manisa ilindeki Sardes ören yeri, Bursa ili İznik ilçesindeki Ayasofya Kilisesi ve Konsül Sarayı ile Denizli ili Laodikya'daki kiliselerde günü ve saati önceden belirlenmesi ve mahalli idarelerin uygun görüşüyle sınırlı süreli olarak ayin, dua, dini içerikli sempozyum vb. gibi etkinlikler mümkün olabilmektedir.

Anadolu Havarisel Vekili ve Episkoposu Prof. Dr. Luigi PADOVESE'nin Sn. Başbakan'a hitaplı 05/09/2007 tarihli mektubunda 28 Haziran 2008 – 29 Haziran 2008 tarihlerinin Papa 16. Benediktus tarafından Tarsuslu Havari Pavlus'un doğumunun 2000. yılı olarak ilan edilmesi nedeniyle Mersin ili Tarsus ilçesinde bulunan St. Paul Anıt Müzesi'nin 2008 yılı içinde Hristiyan hacılar tarafından düzenlenecek olan ayinler için ücretsiz ziyarete açılması ve yapılacak ayinler için ziyaretçilerden ücret alınmaması talep edilmiştir. Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünün 06/02/2008 tarihli ve 2008/50 sayılı Yönetim Kurulu Kararında "Hristiyan hacılar tarafından 28 Haziran 2008 – 29 Haziran 2009 tarihleri arasında (bir yıl) düzenlenecek ayin ve toplu ziyaretler için Bakanlığımıza bağlı Tarsus St. Paul Anıt Müzesinin ücretsiz ziyarete açılması ve yapılacak ayinler için ziyaretçilerden ücret alınmaması"na karar verilmiş olup Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünün 13/08/2008 tarihli ve 2008/356 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile bu süre 01 Temmuz 2009 tarihine kadar uzatılmıştır.

Ayrıca Vatikan Devletlerle İlişkiler Sekreteri Mgr. Dominique Mamberti'nin Vatikan Büyükelçiliğimize gönderdiği 30/04/2008 tarihli mektupta "Tarsus St. Paul Anıt Müzesinin sürekli ibadete açılması ya da sadece Aziz Paul Yılı kutlamaları bağlamında ibadete açılması hususlarının değerlendirilmesinin, devir veya ibadete açılmasının mümkün olmaması durumunda ise Tarsus'ta bir ibadethane veya kilise yerinin tahsisi ya da inşa edilmesi için gerekli iznin verilmesi" talep edilmiştir. Konuyla ilgili olarak Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünün 06/02/2009 tarihli ve 2009/45 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile "Mersin ili Tarsus ilçesindeki 3304 ada, 38 ve 39 parsellerde kayıtlı Eski Çırçır Fabrikasının bazı bölümlerinin 2016 yılına kadar Episkoposlar Kuruluna kiralanması ile kiralama işlemlerinin Mersin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünce yürütülmesine" karar verilmiştir.

İstanbul Rum Patrikliğinin Sayın Bakanımıza hitaplı 19/08/2009 tarihli başvurusunda; Kapadokya Bölgesinde düzenlemekte oldukları ayinler için kullanılan malzeme ve eşyayı depolamak üzere bir kilisenin kendilerine tahsis edilmesi talep edilmiştir. Konuyla ilgili olarak Nevşehir Valiliğinden alınan 09/09/2009 tarihli ve 220-3540 sayılı görüş yazısında, İstanbul Rum Patrikliğinin Kapadokya bölgesinde düzenlemekte olduğu ayinler sırasında kullanılan bir kısım malzeme ve eşyanın halen Mustafapaşa Beldesinde bulunan Aios Constantine ve Eleni Kilisesi'nde muhafaza edilmekte olduğu belirtilmiştir.

Anbean Turizm Şirketinin 25/10/2009 tarihinde Pamukkale'deki St. Philip Martyrium'unda ayin düzenleme talebi ile İstanbul Adalar Metropolitliğinin 14/11/2009 tarihinde Pamukkale'deki St. Philip Kilisesi harabelerinde veya Laodikya Antik Kenti'nde ayin düzenleme talepleri ile ilgili olarak Denizli Valiliğine hitaplı 06/11/2009 tarihli ve 211025 sayılı yazımızda Laodikya Antik Kenti'ndeki kiliselerin ayin düzenlenmesine izin verilen mekanlar arasında yer aldığı belirtilmiştir.

İstanbul Ayasofya Müzesi'nin ibadete açılması yönünde bugüne kadar herhangi bir kurum veya kuruluşun başvurusu olmamıştır. Bazı vatandaşlarımızın bu yöndeki münferit taleplerine ise; Ayasofya Müzesi'nin 24/11/1934 tarihli ve 2/1589 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile müzeye dönüştürülmüş olduğu burada ayin, dua, dini içerikli sempozyum vb. gibi etkinliklerin düzenlenemeyeceği belirtilerek olumsuz yanıt verilmiştir.

